Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 767
van **MAAIKE DE RUDDER**
datum: 25 juni 2021

---

aan **WOUTER BEKE**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Seksueel overdraagbare aandoeningen (soa's) - Nationaal plan - Sensibilisering

Volgens de laatste cijfers van sensoa nam de afgelopen jaren het aantal vastgestelde seksueel overdraagbare aandoeningen sterk toe. Corona zorgde mogelijk voor een neerwaartse knik, maar epidemioloog Wim Vanden Berghe (Sciensano) waarschuwt dat het opnieuw kan verslechteren. Enkel een gericht testbeleid kan het tij doen keren.

Hij pleit voor een nationaal 'soa-plan' waarbij de verschillende politieke niveaus met elkaar samenwerken. Het is daarnaast belangrijk om de bevolking goed voor te lichten over de gevolgen van dergelijke infecties, want die worden nog te vaak onderschat. Daarnaast is het waardevol om verder na te denken welke specifieke subgroepen extra aangemoedigd moeten worden om zich te laten testen.

De afgelopen jaren zorgen wetenschappelijke ontwikkelingen ervoor dat het makkelijker en goedkoper werd om soa-tests af te nemen. Mensen kunnen nu bijvoorbeeld zelftests kopen bij de apotheker, dat neemt de barrière om naar een arts te stappen weg. Al zijn niet al die tests even gevoelig.

Het blijft belangrijk om mensen op een grondige manier voor te lichten, dus campagnes als die van Sensoa kunnen wel degelijk invloed hebben op de verspreiding van soa's. Niet alleen jongeren worden zo geïnformeerd over de mogelijke gevolgen van soa's, maar ook mensen die na lange tijd opnieuw gaan daten, krijgen informatie.

1. Is de minister het voorstel van een nationaal 'soa-plan' genegen en zo ja, zal hij hiervoor contact opnemen met zijn collega van het federale niveau?
2. Los daarvan blijft sensibilisering uiteraard heel belangrijk.

   Hoe wordt er ingezet op voorlichting naast de campagnes van Sensoa?

WOUTER BEKE
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD
op vraag nr. 767 van 25 juni 2021
van **MAAIKE DE RUDDER**

---

1. Ik ben een nationaal SOA-plan zeker niet ongenegen en het is mijn intentie om daartoe bij te dragen naar het voorbeeld van het interfederaal HIV-plan, met respect voor ieders bevoegdheid. Ook voor het HIV-plan was er een samenwerking binnen de IKW Preventie welke tot enkele verbeteringen in het gevoerde beleid inzake HIV heeft geleid. Zodra de IKW Preventie opnieuw non- Covid thema's opneemt, ben ik er voorstander van om zowel het HIV-plan, als een eventueel SOA-plan daar te bespreken en te kijken of er draagvlak voor bestaat bij de andere overheden.

2. U verwijst naar de campagnes van Sensoa, maar er is meer.

   Naast Sensoa, de partnerorganisatie voor seksuele gezondheid, zijn er ook twee organisaties met terreinwerking, nl. het Instituut voor Tropische Geneeskunde met haar jarenlange terreinwerking voor seksuele gezondheid bij sub-Saharaanse Afrikaanse migranten en Violett met haar jarenlange terreinwerking voor seksuele gezondheid bij sekswerkers. Met deze twee terreinwerkingen investeert de Vlaamse overheid in de sensibilisering naar risicogroepen die epidemiologisch gezien het meeste risico lopen voor hun seksuele gezondheid, waaronder het risico op HIV en SOA. De genoemde terreinwerkingen bieden een service op maat van die doelgroepen, d.w.z. outreachend, laagdrempelig, cultuursensitief en participatief.

   Over de initiatieven van Sensoa m.b.t. sensibilisering rond HIV en SOA, wil ik verduidelijken dat er enerzijds gewerkt wordt aan het voorkómen van HIV en SOA en anderzijds aan het verhogen van de bespreekbaarheid ervan. Het voorkómen (preventie) krijgt vorm op drie manieren:
   - interventies om de blootstelling te verminderen (het thema SOA integreren in het aanbod relationele en seksuele voorlichting, HPV-vaccinatie promoten, …);
   - interventies om de overdracht te beperken (zoals condooms en veiligere sekspraktijken promoten);
   - interventies om de besmettelijke periode zo kort mogelijk te houden (zoals passende testadviezen geven).

   Daarnaast is de bespreekbaarheid van HIV en SOA verhogen belangrijk, zowel in functie van het voorkómen als van het behandelen ervan. Een SOA oplopen in iemands seksuele loopbaan is niet uitzonderlijk. Helaas ervaren mensen angst, schaamte of schuld als ze een soa of hiv oplopen en dat is een hindernis voor de preventie ervan. Het heeft ook een grote impact op het algemene welbevinden en het seksueel functioneren in het bijzonder. Sensoa streeft daarom naar een samenleving die goed weet om te gaan met soa's en hiv maar bovenal de kaart van de preventie trekt.

   Daarom biedt Sensoa als partnerorganisatie van de Vlaamse overheid, haar expertise aan bij media-initiatieven (bv. interviews in breed beluisterde talkshows), werkt Sensoa samen met onder meer Domus Medica en huisartsenopleidingen om de bespreekbaarheid van soa's en seksuele gezondheid door huisartsen te ondersteunen (Onder 4 Ogen-methodiek), levert Sensoa feedback op sensibiliserende initiatieven van partners in het werkveld (bv. VAD-vormingen), brengt Sensoa organisaties samen in een multidisciplinair overleg om signalen en goede praktijken uit te wisselen en te versterken (Vlaams Soa Overleg) en spant Sensoa zich in om de drempels voor

effectieve preventie, opsporing en behandeling van soa's weg te werken (bv. soa-richtlijnen helpen opstellen).
Initiatieven die een belangrijke bijdrage leveren aan de preventie, promoot Sensoa actief in zijn communicatie, zo ook voor het instrument van de Vlaamse overheid om aan partnerwaarschuwing te doen (Partneralert.be). Om de bespreekbaarheid van soa's zo vroeg als mogelijk te stimuleren, ontwikkelde Sensoa specifieke lesvormen die leerkrachten ondersteunt om met hun leerlingen over soa's te praten (bv Better Safe Than Soa). Last but not least, investeert Sensoa in actuele informatie over HIV en SOA voor iedereen, via allesoverseks.be

Ten slotte is er ook nog de opvolging van de meldingsplichtige seksueel overdraagbare aandoeningen door de dienst infectieziektebestrijding van het agentschap Zorg en Gezondheid.